

CEL

Organizacja i nadzór systemu gospodarowania substancjami, preparatami i odpadami niebezpiecznymi

ZAKRES DZIAŁANIA

Substancje i preparaty niebezpieczne:

- **handlowe odczynniki i preparaty chemiczne,**
- **preparaty sporządzane z handlowych surowców,**
- **preparaty otrzymywane w trakcie badań, w tym nowe nie opisane substancje.**

Odpady niebezpieczne:

- **typu chemicznego:**
 - **pozostałości po wykonanych syntezach (stałe i ciekłe),**
 - **nie zużyte i przeterminowane odczynniki, preparaty i inne substancje chemiczne,**
 - **opakowania po substancjach chemicznych,**
- **zużyte lampy fluorescencyjne, baterie i akumulatory,**
- **zużyte pojemniki na tonery i tusze,**
- **sprzęt komputerowy i aparatura elektroniczna przeznaczona do likwidacji.**

AKTY PRAWNE

Substancje i preparaty chemiczne

Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych - *tekst ujednolicony z sierpnia 2004*

Wersja ujednolicona ustawy uwzględniająca wszystkie dotychczasowe zmiany, włączając ostatnią zmianę zawartą w ustawie o substancjach zubożających warstwę ozonową
(Dz.U.04.121.1263)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem

Rozporządzenie to weszło w życie 9 grudnia 2003 roku.
(Dz.U.03.199.1948).

**Wykaz substancji niebezpiecznych - tabela A do G
(Dz.U.03.199.1948)**

Rozporządzenie w sprawie oznakowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych z dnia 2 września 2003 roku.

(Dz. U.03.173. poz.1679)

**Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających ich produktów
(Dz. U. Nr 168 poz 1762).**

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych
(Dz. U. Nr 1171 poz. 1666).**

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2003 roku w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne
(Dz. U. Nr 52 poz. 467).**

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego
(Dz. U. Nr 140, poz. 1171).**

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2002 w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów nie zaklasyfikowanych jako niebezpieczne
(Dz. U. Nr 142, poz. 1194)**

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2003 r.
w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla
których nie jest wymagane dostarczenie karty
charakterystyki
(Dz. U. Nr 19, poz. 170)**

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r.
w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji produkcji lub
obrotu prekursorów grupy IIA-R i IIB-R oraz zgłaszania
prekursorów grupy IIA-R
(Dz.U. 2003 Nr. 7 poz. 88)**

UŻYTECZNE ADRESY INTERNETOWE

•System gospodarowania chemikaliami:

<http://www.chemia.polsl.gliwice.pl/sygos/>

•Karty charakterystyki substancji chemicznych:

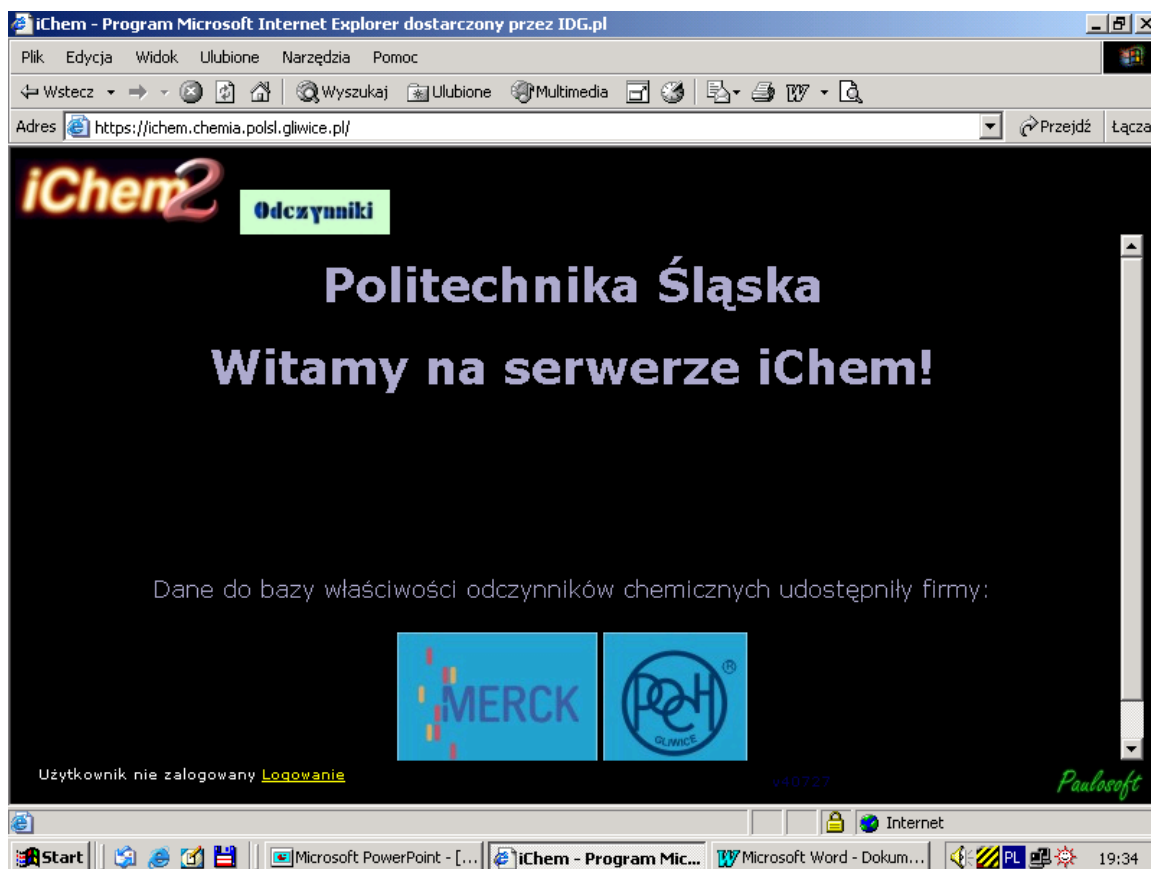
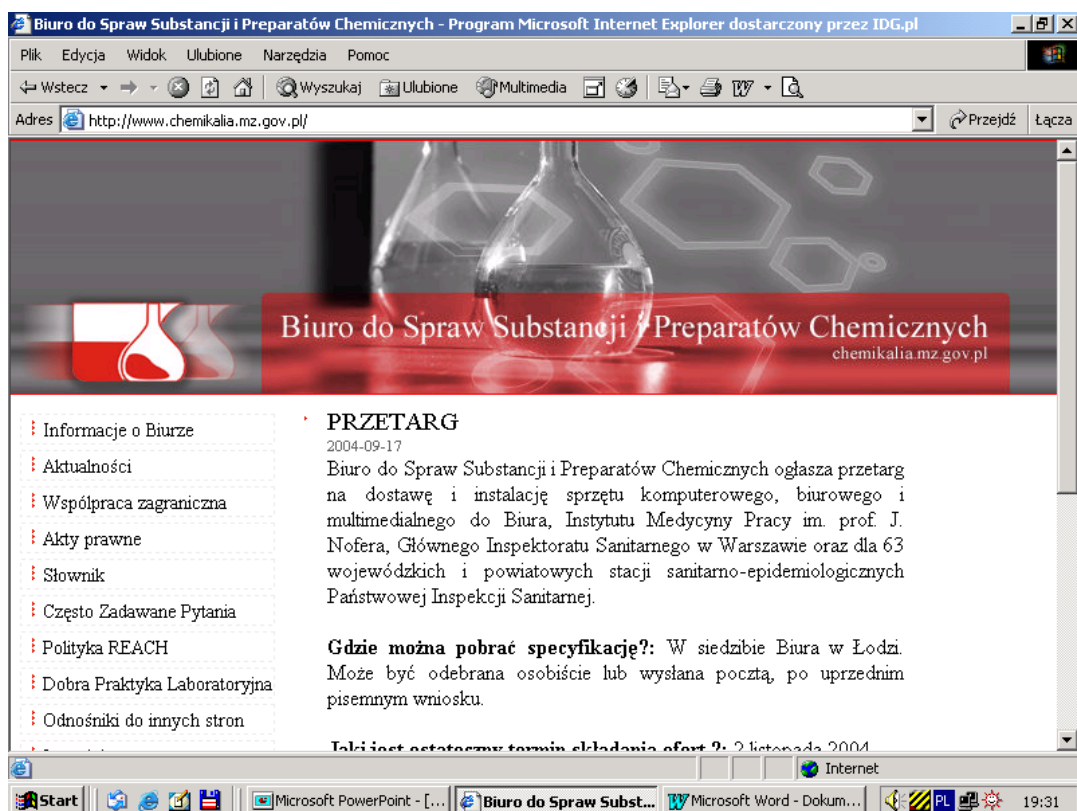
<https://ichem.chemia.polsl.gliwice.pl>

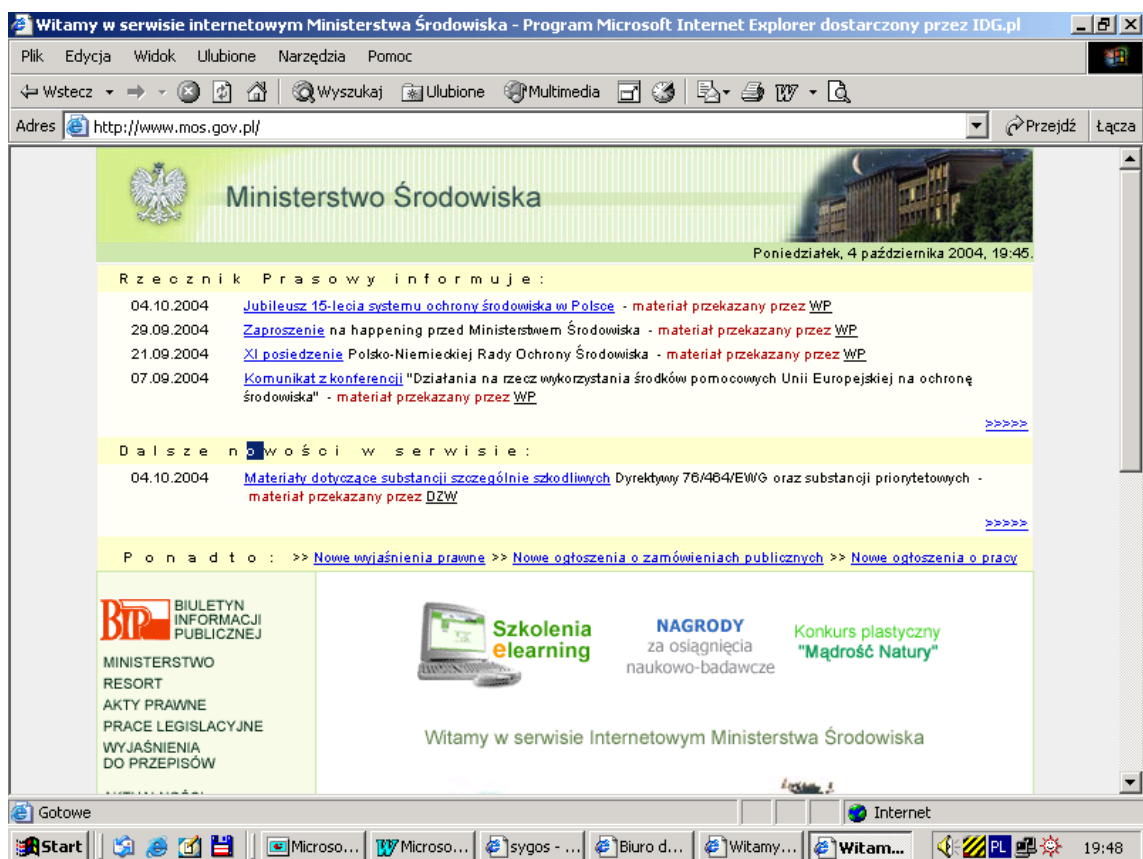
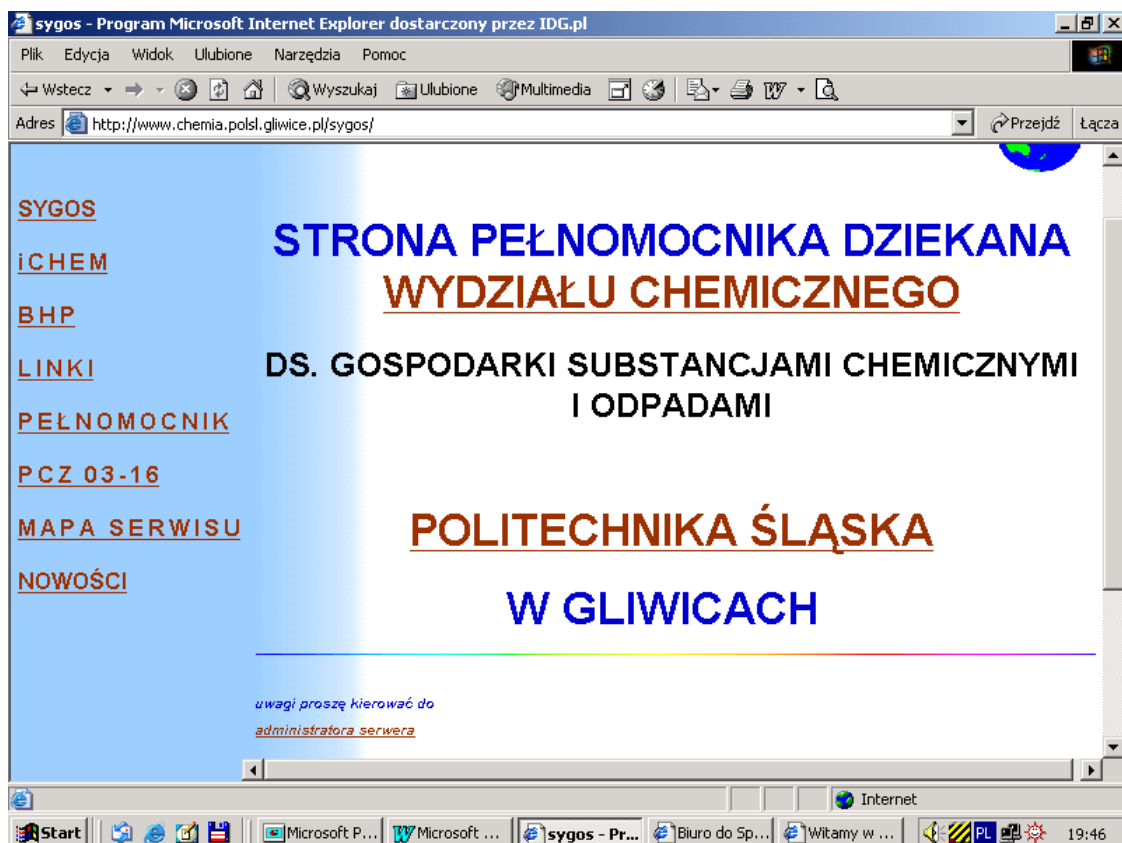
•Biuro do spraw substancji i preparatów chemicznych:

<http://chemikalia.mz.gov.pl/>

•Ministerstwo Ochrony Środowiska:

<http://www.mos.gov.pl/>

Odpady niebezpieczne

**Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.*
(Dz. U.01.62.628 z dnia 20 czerwca 2001 r.)**

*** ostatnia zmiana z dnia 7 lutego 2003 r. Ustawą z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.(Dz.U. 03.7.78)**

Ustawa z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie wprowadzenia do powietrza substancji zanieczyszczających z procesów technologicznych i operacji technicznych. (Dz. U. Nr 87, poz. 957)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. 2001 nr 112, poz.1206)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów. (Dz. U. Nr 152, poz. 1735)

ZARZĄDZENIA POL. ŚL.

ZARZĄDZENIE Nr 27/2000/2001

Rektora Politechniki Śląskiej

z dnia 18 czerwca 2001 roku

**w sprawie gromadzenia i składowania w Politechnice
Śląskiej zużytych lamp fluorescencyjnych (światłówek) oraz
innych źródeł światła zawierających rtęć**

ZARZĄDZENIE Nr 53/02/03

Rektora Politechniki Śląskiej

z dnia 16.06.2003 roku

**w sprawie obowiązku posiadania wykazu substancji i
preparatów niebezpiecznych oraz kart charakterystyki
substancji i preparatów niebezpiecznych przechowywanych i
stosowanych w jednostkach Politechniki Śląskiej**

Pismo RA/4/2002/2003

Rektora Politechniki Śląskiej

w sprawie segregowania odpadów

Pismo R-05/113/2003/2004

Rektora Politechniki Śląskiej

**z dnia 2.06.2004 w sprawie powołania pełnomocników do
spraw substancji, preparatów i odpadów niebezpiecznych**

SUBSTANCJE I PREPARATY NIEBEZPIECZNE

Stan obecny

- Została wprowadzona ewidencja substancji i preparatów przechowywanych w jednostkach wewnętrznych Uczelni niebezpiecznych wraz z ustaleniem miejsc magazynowania i osób za to odpowiedzialnych.
- Prowadzona jest centralna ewidencja substancji z dawnych, obecnie nie obowiązujących grup trucizn A i B wraz z wykazem miejsc magazynowania i osób za to odpowiedzialnych.
- Zostali powołani pełnomocnicy ds. substancji, preparatów i odpadów niebezpiecznych.

Dodatkowo na Wydziale Chemicznym wprowadzono:

Służbę złożoną z pełnomocnika wydziałowego i pełnomocników jednostek wewnętrznych odpowiedzialną za prawidłowe gospodarowanie substancjami i preparatami chemicznymi, w tym zapewnienie informacji o ich bezpiecznym stosowaniu i oznakowaniu. Pełnomocnicy jednostek do spraw substancji i preparatów chemicznych są także pełnomocnikami do spraw odpadów niebezpiecznych

Stan obecny: **istniejące systemy w Uczelni:**

- system zbierania zużytych lamp fluorescencyjnych
(kod 16 02 13*,
- system zbierania zużytych tonerów
(kod 16 02 14, 16 02 13*),
- system zbierania baterii i akumulatorów nie
sortowanych
(kod 16 02 13*)
- system selektywnego zbierania zużytego sprzętu
elektronicznego (w tym monitorów)
(kod 16 02 13*, możliwy kod 16 02 15*)

* - oznacza odpad niebezpieczny

Dodatkowo na Wydziale Chemicznym
wprowadzono:

•system zbierania zużytych chemikaliów laboratoryjnych i analitycznych (16 05 06*, możliwy także kod 16 05 07*, 16 05 08*)

•system zbierania opakowań szklanych po chemikaliach (kod 15 01 10*)

•system zbierania nieprzydatnych, przeterminowanych odczynników chemicznych (kod 16 05 06*, możliwy także kod 16 05 08*, 16 05 08*)

•Centralny Magazyn Odpadów Niebezpiecznych z odpowiednim wyposażeniem i systemem ewidencji.

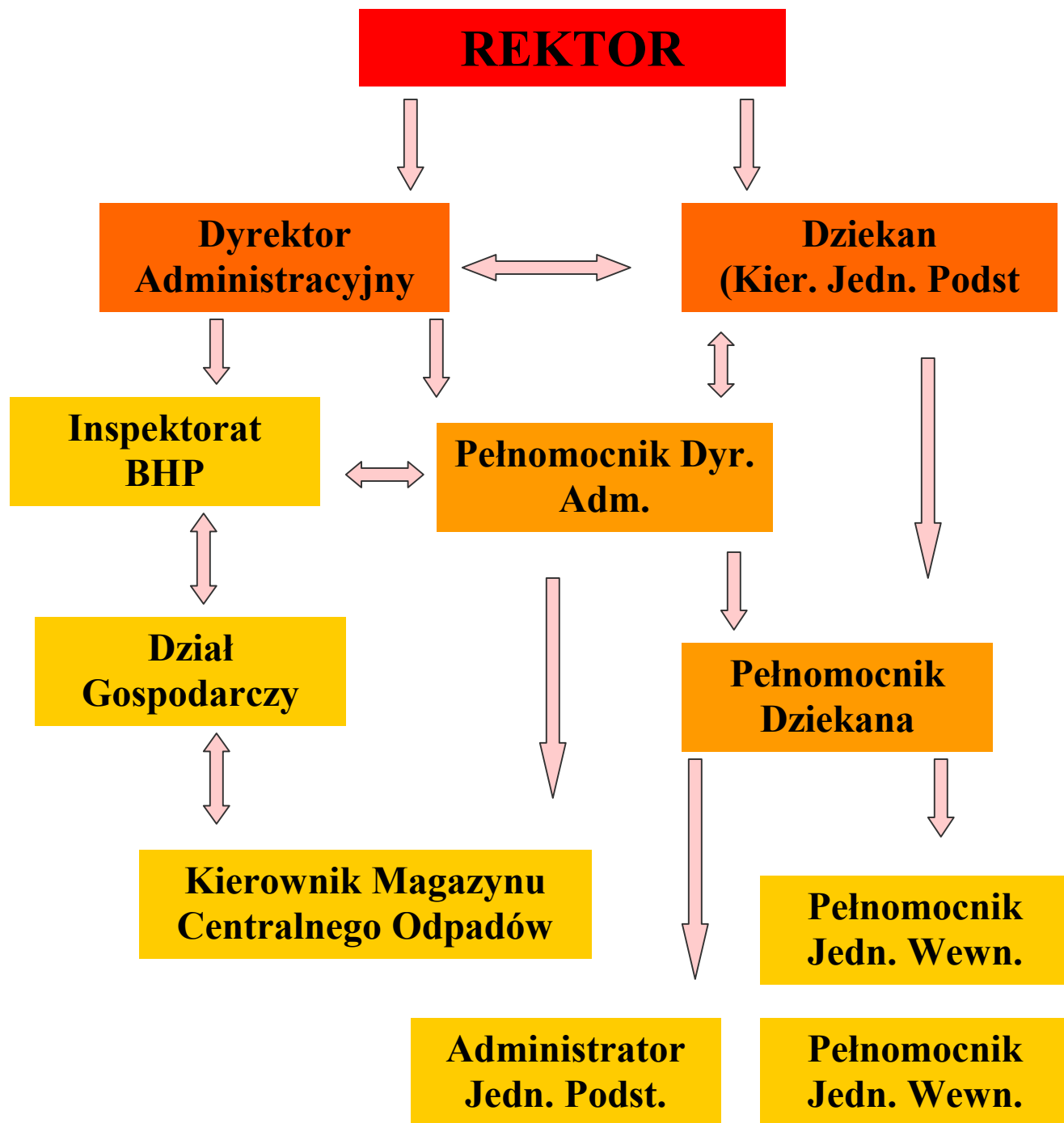
Dla wymienionych systemów zbierania odpadów na Wydziale Chemicznym zorganizowano właściwą służbę, odpowiadającą za prawidłową obsługę systemu.

Strukturę, zasady działania zamieszczono na stronie internetowej Pełnomocnika Dziekana Wydziału ds. Gospodarki Substancjami Chemicznymi i Odpadami.

**Wykaz osób odpowiedzialnych za gromadzenie i składowanie
zużytych lamp fluorescencyjnych <światłówek> w poszczególnych jednostkach**

Lp.	Wydział/jednostka/adres	Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej	Nr pomieszczenia do składowania	Ilość sztuk pojemników
1.	Wydział Architektury, Gliwice, ul. Akademicka 7	Nazarkiewicz Dorota	pom. 016 -piwnica	1
2.	Wydział Automatyki, Gliwice, ul. Akademicka 16	Durys Stanisław tel.29-22	kompresorownia p. 15	1
3.	Wydział Budownictwa, Gliwice, ul. Akademicka 5	Piotrowicz Zenon	pom. 020 - piwnica	1
4.	Wydział Chemiczny, Gliwice, ul. Strzody 5,7,9	Nerad Bronisława	piwnica	1
5.	Wydział Elektryczny, Gliwice, ul. Akademicka 10A	Senderowski Mariusz	pom. nr 30	1
6.	Wydział Górnictwa i Geologii, Gliwice, ul. Akademicka 2	Byczek Szymon tel. 11-47	pom. 93A	1
7.	Wydz. Inż. Środowiska i Energ. Gliwice, ul. Konarskiego 20	Zwolińska Krystyna tel. 21-56	pom. 3 – wejście 012	1
8.	Wydział Mat.-Fiz. Gliwice, ul. Kaszubska 23, pok.413	Frydryk Marlena, Nosila Edward, Zamojska A.	pok. 39; pok. 524	1
9.	Wydział Mech. Technol. Gliwice, ul.Konarskiego 18 a	Kujawa Jadwiga, Mirocha Wacław, Oczko Robert	pom. 07	1
10.	Wydz.Inż.Materiałowej,Metalurgii i Transportu, Katowice, ul. Krasińskiego 8	Kogut Grzegorz, tel. 255-48-85; w.201	pom. 297	1
11.	Wydział Org. i Zarządzania, Zabrze, ul. Roosevelta 26	Kloc Andrzej tel. 277-73-12	pom. 019	1
12.	Wydział Org. i Zarządzania, Katowice, ul. Krasińskiego 13	Bembnista Aleksander tel. 255-48-85 w.227	pom. 004	1
13.	Centrum Kształcenia Inżynierów Rybnik, ul. Kościuszki 54	Gruszka Krystian tel. 422-62-46 w.331	pom. 6/P	1
14.	Ośrodek Sportu, Gliwice, ul. Kaszubska 28	Chojnacka Zofia, Pluta Janusz, tel. 28-07	pom. 34	1
15.	Adm.Osiedla Studenc.,Gliwice, ul. Kujawska 10	Piotrowska Barbara, tel.237-23-84 (Karlik)		3
16.	DS. „Alaska“, Zabrze, ul. Jagiellońska 38	Wardzała Kazimierz, tel. 278-75-00		1
17.	Dom Asystenta, Gliwice, ul. Kochanowskiego 35	Podolak Ewa tel. 24-68		1
18.	Dział Gospodarczy Dział Głównego Mechanika, Gliwice, ul. Konarskiego 20	Nowakowska Elżbieta, Popczyk Maria, Jakubas Ryszard	Warsztat elektryczny 011	1
19.	Zakład Graficzny, Gliwice, ul. Kujawska 1	Fura Adam tel. 21-97	boks nr 4	1
20.	Biblioteka Główna, Gliwice, ul. Kaszubska 23	Pyc Anna, Ostrowski Waldemar, tel. 27-87	pok. 018	1

SCHEMAT ORGANIZACYJNY WPROWADZANEGO SYSTEMU

Wykaz zadań i obowiązków
związanych z pełnieniem funkcji pełnomocnika do spraw
gospodarowania substancjami chemicznymi i odpadami
niebezpiecznymi

Zadania i obowiązki związane z gospodarowaniem
substancjami i preparatami niebezpiecznymi

- Ustalenie w porozumieniu z kierownikiem osób odpowiedzialnych w obrębie swojej jednostki za gospodarkę substancjami, preparatami i odpadami niebezpiecznymi.
- Sporządzenie wykazu stosowanych i substancji i preparatów i miejsc ich przechowywanie ich wykazów w tym substancji bardzo toksycznych.
- Dokonywanie aktualizacji wykazów magazynowanych substancji co najmniej raz w roku.
- Zapewnienie dla stosowanych substancji i preparatów dostępu do kart charakterystyki zgodnie z zarządzeniem.
- Zapewnienie prawidłowego etykietowania substancji i preparatów niebezpiecznych.
- Przygotowanie na koniec roku sprawozdania, obejmującego wykazy wymienione w poprzednich punktach i przekazanie ich do Inspektoratu BHP.

Zadania i obowiązki związane z gospodarowaniem odpadami niebezpiecznymi

- **Ustalenie rodzaju zbieranych odpadów niebezpiecznych.**
- **Ustalenie miejsc zbierania odpadów niebezpiecznych i wyznaczenie osób odpowiedzialnych za utrzymywanie porządku oraz przekazywanie zebranych odpadów do magazynu odpadów.**
- **Sporządzenie wykazu miejsc zbierania odpadów, rodzajów odpadów i osób odpowiedzialnych i przekazanie go do Inspektoratu BHP do końca bieżącego roku.**
- **Oznakowanie miejsc zbierania odpadów, i pojemników właściwymi etykietami.**
- **Wykonanie sprawozdania na koniec każdego roku z podaniem schematu organizacyjnego służby ds. gospodarki odpadami oraz ilości przekazanych odpadów.**

Udostępnione materiały

- **Organizacja służby neutralizacji, zbierania i likwidacji odpadów chemicznych na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej**
- **Wzór wykazu pełnomocników jednostek wewnętrznych**
- **Wzór wykazu stanowisk zbierania odpadów**
- **Instrukcja zbierania odpadów niebezpiecznych typu chemicznego**
- **Wzory wewnętrznych protokołów przekazywania odpadów**
- **Wzory etykiet**
- **Strona internetowa poświęcona tematyce substancji, preparatów i odpadów niebezpiecznych**

Przykładowy wykaz stanowisk zbierania odpadów

RCh-4. Katedra Fizykochemii i Technologii Polimerów

Zakład Chemii

Zakład Chemii i Technologii

Odpowiedzialni	Miejsce	Rodzaj zbieranych odpadów
Nazwisko Pełnomocnika Kierownika Katedry (nr pokoju, tel.): Dr hab. inż. Wincenty Turek, p.69, tel. 237-17-14		
Nazwisko magazyniera odpadów (nr pokoju, tel.): Elżbieta Kłódka p.93, tel. 237-10-07	Stanowiska zbierania odpadów pok. nr: 63, (Strzody 9)	O – aceton O
Nazwisko magazyniera odpadów (nr pokoju, tel.): Elżbieta Kłódka p.93, tel. 237-10-07	Stanowiska zbierania odpadów pok. nr: 32, 35 (Strzody 9)	O - aceton O F P
Nazwisko magazyniera odpadów (nr pokoju, tel.): Elżbieta Kłódka p.93, tel. 237-10-07	Stanowiska zbierania odpadów pok. nr: 43, 47, 15, 16 (Strzody 9)	O F
Nazwisko magazyniera odpadów (nr pokoju, tel.): Elżbieta Kłódka p.93, tel. 237-10-07	Stanowiska zbierania odpadów pok. nr: 83 (Strzody 9)	O F
Nazwisko magazyniera odpadów (nr pokoju, tel.): Elżbieta Kłódka p.93, tel. 237-10-07	Stanowiska zbierania odpadów pok. nr: 89 (Strzody 9)	O S TN